

τοὺς Βοιωτοὺς νὰ συμμαχήσωσι μετὰ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἀλλ' ἐξέτειναν κατ' ὀλίγον τὸ κράτος αὐτῶν εἰς ἅπασαν σχεδὸν τὴν μεσημβρινὴν Θεσσαλίαν, τὴν Ὑπάτην, τὴν Λαμίαν, τὴν Φάρσαλον, τὴν Κρεμαστὴν Λάρισαν καὶ ἐνταυτῷ προσεκτίσαντο τὰς πρότερον ὑπὸ τῶν Μακεδόνων κατεχομένης ἀρκαδικὰς πόλεις τοῦ Ὀρχομενοῦ, τῆς Μαντινείας, τῆς Τεγέας· ἀφ' ἐτέρου δὲ ἡ Μεγάλῃ πόλις εἰσηλθεν εἰς τὸ τῶν Ἀχαιῶν σύστημα συναινεύσαντος εἰς τοῦτο, διὰ προτροπῆς τοῦ Ἀράτου, τοῦ τυράννου αὐτῆς Λυδιάδου ἢ Λυσιάδου.

Ἀποθανόντος δὲ τοῦ Δημητρίου τῷ 230 διεδέξατο τὴν ἐν Μακεδονίᾳ ἀρχὴν ὡς ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου αὐτοῦ υἱοῦ Φιλίππου ὁ τοῦ Δημητρίου ἐξαδελφος Ἀντίγονος Δάσων, ὅστις ἦτο ἀνὴρ διακεκριμένος ἐπὶ τῇ πολιτικῇ καὶ πολεμικῇ δεξιότητι, ἀλλὰ πολεμῶν μετὰ τῶν Δαρδανίων μὲν πρὸς ἄρκτον, μετὰ τῶν Αἰτωλῶν δὲ καὶ τῶν μεσημβρινῶν Θεσσαλῶν πρὸς νότον, καὶ ἔχων πρὸς τούτους νὰ καταβάλλῃ στάσιν τινὰ ἐν αὐτῇ τῇ Μακεδονίᾳ παντάπασι σχεδὸν κατ' ἀρχὰς ἐγκατέλιπε τὴν Πελοπόννησον. Τότε λοιπὸν οἱ ἐν τῇ χερσονήσῳ ταύτῃ τύραννοι ἠναγκάσθησαν ἅπαντες ν' ἀποθέσωσι τὴν ἀρχὴν, οἷον Ξένων ὁ τῶν Ἐρμιονέων, Κλεώνυμος ὁ τῶν Φλιασίων, Ἀριστόμαχος ὁ τῶν Ἀργείων, αἱ δὲ πόλεις αὗται κατετάχθησαν εἰς τὴν ἀχαικὴν συμπολιτείαν εἰς ἣν προσεχώρησαν καὶ οἱ Αἰγινῆται καὶ τῆς Ἀρκαδίας τὸ πλεῖστον. Τότε ὁ Ἄρατος κατέπεισε καὶ τὸν ἐν τῇ Ἀττικῇ μακεδόνα φρούραρχον Διογένη ἐπὶ χρήμασι ν' ἀποδώσῃ εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὰ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενα ὀχυρὰ ὥστε καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀπηλλάγησαν ἤδη τῆς μακεδονικῆς κυριαρχίας, μὴ καταταχθέντες μὲν εἰς τὴν ἀχαικὴν συμπολιτείαν, φιλικῶς ὁμως πρὸς αὐτὴν διακείμενοι. Ἀλλὰ κατὰ τοὺς χρόνους τούτους δεινὸς προέκυψεν ἐν αὐτῇ τῇ Πελοποννήσῳ ἀντίπαλος τῶν Ἀχαιῶν.

Παρεστήσαμεν ἄλλοτε ἐπανειλημμένως τὴν ἀθλίαν κατάστασιν εἰς ἣν κατήντησεν ἡ Σπάρτη ἀπὸ τῶν μέσων τῆς προηγουμένης τετάρτης ἑκατονταετηρίδος. Ἡ κυριαρχία αὐτῆς εἶχε περιορισθῆ εἰς μόνην τὴν Λακωνικὴν τοῦ ἀρχαίου πολιτεύματος δὲν ἐσφύζοντο εἰμὴ οἱ τύποι· τὸ δὲ χεῖριστον, δὲν ὑπῆρχον σχεδὸν ἄνθρωποι εἰς οὓς νὰ ἐφαρμοσθῆ τὸ πολίτευμα τοῦτο, διότι ἐπὶ τοῦ Ἀριστοτέλους ἡ Σπάρτη περιεῖχε μόλις 1000 πολίτας. περὶ δὲ τὰ μέσα τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος, εἰς ἣν εὐρισκόμεθα, ἅπαντες οἱ Σπαρτιαῖται δὲν ἦσαν πλείονες τῶν 700, καὶ ἐκ τούτων ἑκατὸν ἦσαν μόνοι οἱ γῆν κεκτημένοι, κύριοι ὄντες ἀπάσης τῆς Λακωνικῆς ὄση δὲν ἀνῆκεν εἰς τοὺς περιοίκους. Ἐξ οὗ δῆλον ὅτι καὶ ἡ ὀμάλότης τῶν περιουσιῶν, ἣτις ἀποτελοῦσα ἐν τῶν κυρίων ἐρεισμάτων τοῦ ἀρχαίου πολιτεύματος, πρὸ καιροῦ εἶχεν ἀρχίσει ν' ἀνατρέπεται, ἥδη παντάπασιν ἐξέλιπεν. Ἀλλὰ τότε παράδοξός τις ἐγένετο ἀπόπειρα ἀναβιώσεως τοῦ προτέρου πολιτεύματος καὶ ἀξιώματος. Ἄγις ὁ Εὐδαμίδα, Εὐρυπωντίδης τὴν οἰκίαν, δυσθυμῶν διὰ τὴν νοσηρὰν ἐκείνην τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ἐνόμισεν ὅτι δύναται νὰ θεραπεύσῃ αὐτὴν διὰ τῆς ἐπανορθώσεως τῶν λυκουργειῶν νόμων. Εἰς τοῦτο δὲ ἐθεώρησε συντελεστικώτατον τὴν ρύθμισιν ἰσότητός τινος περιουσιῶν, οἷα οὐδέποτε ἐπεκράτησεν ἐν Σπάρτῃ, προτείνας μὲν ἐπὶ τούτῳ τὴν ἄφεισιν ὄλων τῶν χρῶν καὶ τὸν ἀναδασμὸν τῆς γῆς εἰς τοὺς Σπαρτιατάς καὶ τοὺς περιοίκους, λέγων δὲ ἑαυτὸν ἔτοιμον νὰ φέρῃ πρῶτος εἰς μέσον, πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ τούτου, τὴν μεγάλην αὐτοῦ περιουσίαν. Ταῦτα ἐγένοντο ἐν ἔτει 244. Ὁ Ἄγις ἦτο εἰλικρινής, χρηστός, γενναῖος ἀλλ' ἄπειρος καὶ ἀνεπιτήδειος νὰ ἀντιπαλαίσῃ πρὸς τὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας ἦτο φυσικὸν νὰ προκαλέσῃ τὸ ἀνατρεπτικὸν αὐτοῦ βούλευμα. Ἐννοεῖται ὅτι ὅλοι οἱ πλούσιοι ἤκουσαν μὲ φρίκην τὴν μελετωμένην ταύτην γύμνωσιν αὐτῶν, καὶ ἔχοντες προστάτην τὸν ἐκ τῆς ἐτέρας οἰκίας βασιλέα Λεωνίδα τὸν Κλεωνύμου, συνεργὸν δὲ κρύφιον καὶ αὐτὸν τὸν τοῦ Ἄγιδος θεῖον Ἀγησίλαον ἐπέτυχον

